

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ STANDART
PRIVIND PRESCRIEREA MEDICAMENTELOR

POS: MUM - 10

Scopul prezentei proceduri

Unificarea procesului de prescriere a medicamentelor ținând cont de **necesitățile reale ale pacienților** precum și de recomandările bunelor practici de **utilizare rațională a medicamentelor**.

Domeniul de aplicare a POS

Procedura se aplică de către **tot personalul medical care este implicat implicat nemijlocit în procesul de prescriere a medicamentelor**

Documente de referință

Reglementări internaționale

- Guide to Good Prescribing, WHO;
- Joint Comission International Accreditation Standarts for Hospitals.

Reglementări naționale

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 287 din 12.07.2006 cu privire la utilizarea rațională a medicamentelor;
- Ordinului Ministerului Sănătății nr. 322 din 22.11.2002 cu privire la asistența cu medicamente a bolnavilor spitalizați;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 960 din 01.10.2012 cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1540 din 27.12.2018 cu privire la aprobarea Metodologiei privind elaborarea, aprobarea și implementarea Protocoalelor clinice naționale în RM.

Alte documente

- Formularul Farmacoterapeutic Instituțional;
- Fișa Medicală a bolnavului de staționar;
- Foaie de prescripții medicale (la formularul nr.003/e-2012);
- Fișa de anestezie (anexa 3 din Protocolul clinic standartizat în Anestezie, 2013);
- Fișa de indicații pentru Secție Terapie Intensive (anexa 6.3 Standard de organizare, funcționare și practică în cadrul secțiilor de Terapie intensivă (STI).

Utilizarea rațională a medicamentelor (URM) - „pacienții trebuie să primească medicamente adecvate nevoilor lor de sănătate și în conformitate cu **indicațiile clinice**, în **doze** care îndeplinesc propriile cerințe individuale, pentru o **perioadă** adecvată de timp și la cel mai **mic cost** pentru ei și comunitatea lor”.

Prescrierea medicamentelor - unul dintre cele mai utilizate instrumente de către medici, care are drept scop final **tratarea sau prevenirea** unui șir de maladii

Pentru realizarea unei prescrieri corecte și adecvate situației, trebuie reevaluate **toate etapele-cheie**

Etapele-cheie pentru realizarea unei prescrieri corecte și adecvate

definirea **problemei pacientului** (stabilirea unui diagnostic corect)

precizarea **obiectivului** terapeutic

verificarea, dacă tratamentul prescris este **cel mai adecvat obiectivului**
propus pentru un pacient concret

inițierea tratamentului

informarea, recomandarea, avertizarea pacientului asupra **reacțiilor adverse**

monitorizarea tratamentului

Dreptul de prescriere

- Prescrierea medicamentelor se efectuează de **către medicul curant, medicul ATI**, respectând *POS privind completarea foii de prescripții medicale*.
- În **cazul situațiilor de urgență** medicul de gardă va avea dreptul și obligația de a prescrie medicamente suplimentare în Foaia de prescripții medicale

Selectarea tratamentului

- Tratamentul va fi selectat în baza listei de medicamente incluse în **FFTî** în conformitate cu recomandările **PCN, PCI, ghidurilor sau recomandărilor internaționale**.
- După prescrierea tratamentului medicul curant va face **cunoștință cu medicația cronică** a pacientului.
- În cazul recomandărilor suplimentare de tratament de la alți specialiști, medicul curant și medicul specialist **vor decide împreună** dacă tratamentul este urgent sau poate fi amânat pentru a evita polipragmazia.

Prescrierea corectă a tratamentului (1)

Medicul curant va indica **obligator** în Fișa medicală a bolnavului de staționar

- vârstă, sexul

- datele antropometrice ale pacientului

- prezența reacțiilor alergice

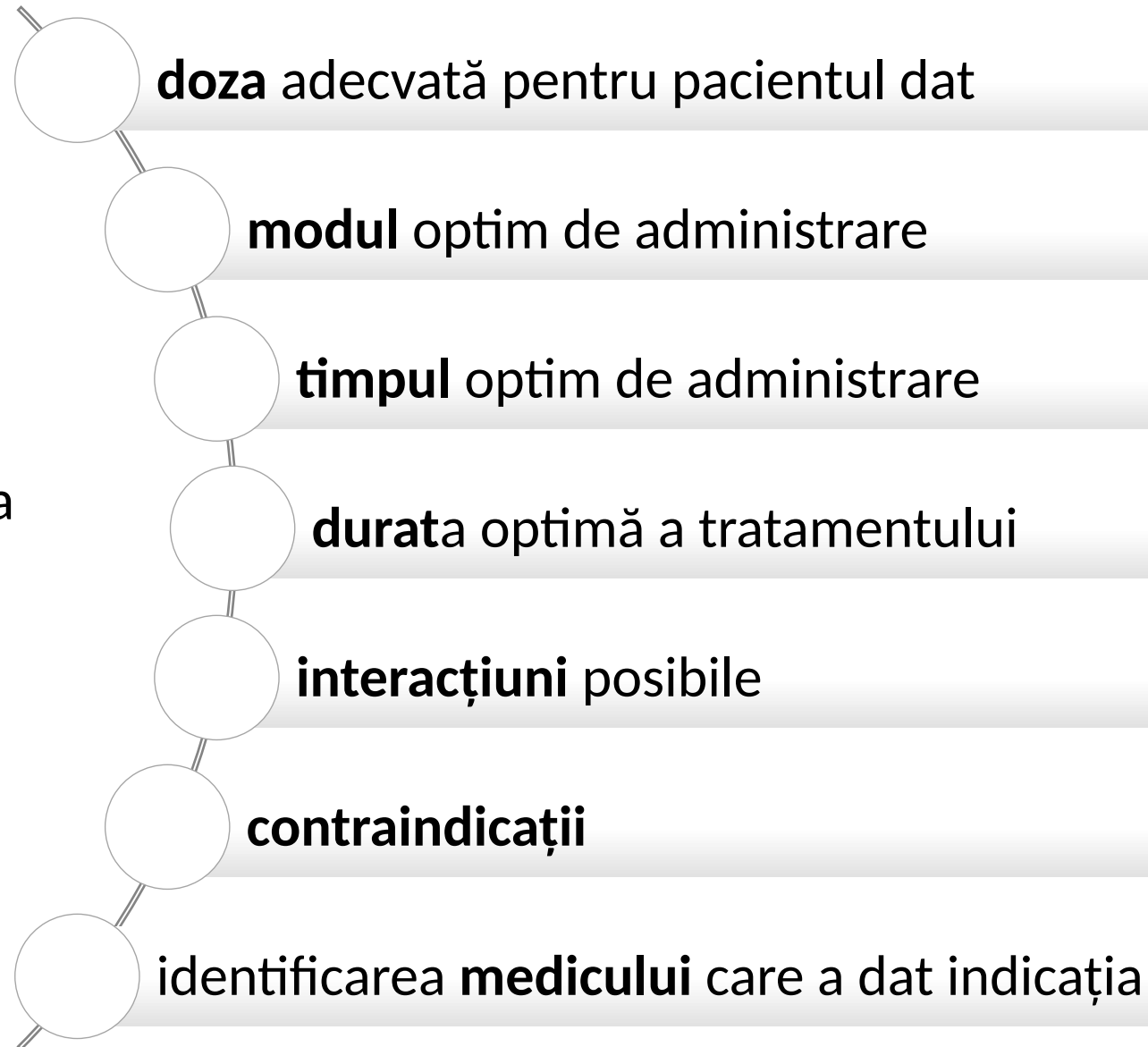
- patologiiile cronice asociate

- medicația permanentă administrată de către pacient

- rezultate de laborator (dacă este cazul)

Prescrierea corectă a tratamentului (2)

La etapa de
prescriere a
medicamentului
selectat se vor lua
în considerare
**următoarele
particularități**

Titrare medicamentelor

Titrare medicamentului este procesul de **ajustare a dozei unui medicament** pentru un beneficiu maxim fără efecte adverse

În caz de prescriere a medicamentelor, **care necesită titrarea dozei se notifică:**

- Denumirea medicamentului
- Calea de administrare
- Viteza inițială de perfuzie (doză/unitate de timp)
- Specificarea unității prin care doza poate fi crescută sau micșorată
- Cât de des se efectuează modificarea
- Viteza sau doza maximă de perfuzie
- Măsuri clinice obiective (ex. tensiune arterială) pe care le va folosi medicul pentru a ghida schimbările

Stoparea medicamentului

- În caz de prescriere a medicamentelor, care necesită întreruperea tratamentului, este necesar de menționat în FPM numărul dozelor, data, ora concretă când este necesar de a stopa tratamentul.

Indicarea medicamentelor prin intermediul dispozitivelor speciale

- În cazul necesității administrării unui medicament prin intermediu unui dispozitiv special (de ex. nebulizator, cateter) această informație se reflectă în Foaia de prescripții medicale

Medicația analgetică

- În cazul când pacientul prezintă durere se va acționa conform POS privind managementul durerii

Pe parcursul spitalizării medicul curant **va efectua monitorizarea eficacității tratamentului**, prin menționarea obținerii obiectivelor terapeutice propuse în FMBS.

Consultația farmacistului clinic/medicului farmacolog clinician

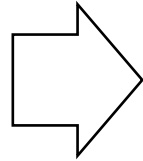
Consultația farmacistului clinician/medicului farmacolog clinician este obligatorie în următoarele situații:

- pacienții complecși (patologii multiple, insuficiență de organe) pentru selectarea dozei adecvate
- pacienții care nu răspund la tratamentul administrat

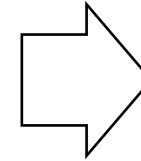
În cazul dezvoltării reacțiilor alergice, acestea se vor **fixa imediat** în Fișa medicală a bolnavului de staționar, cu **anunțarea medicului farmacolog clinician/farmacist clinician**

Reevaluarea tratamentului și reconcilierea pacientului la externare

Medicul curant **zilnic**
va reevalua
tratamentul în baza
simptomelor clinice și
a rezultatelor
investigațiilor, cu
ajustarea dozelor și
schemelor de
tratament;

La externare se vor
elabora **schema**
tratamentului la
domiciliu care se va
regăsi în extras, cu
menționarea corectă
a dozei, modului și
duratei de
administrare;

Schema de tratament
recomandată la
domiciliu **va fi adusă**
la cunoștința
pacientului sau
îngrijitorului acestuia.

Valorificarea rezultatelor activității

Prescrierea corectă a preparatelor medicamentoase în baza principiilor de utilizare rațională a medicamentelor, va avea drept rezultat **evitarea erorilor** de medicație, **reducerea fenomenului de polipragmazie** și **sporirea succesului terapeutic**.

Auditul procedurii va fi efectuat **periodic, după necesitate**, de către farmacologul clinic (farmacist clinician), Secția monitorizare, evaluare și integrare a serviciilor de asistență medicală.